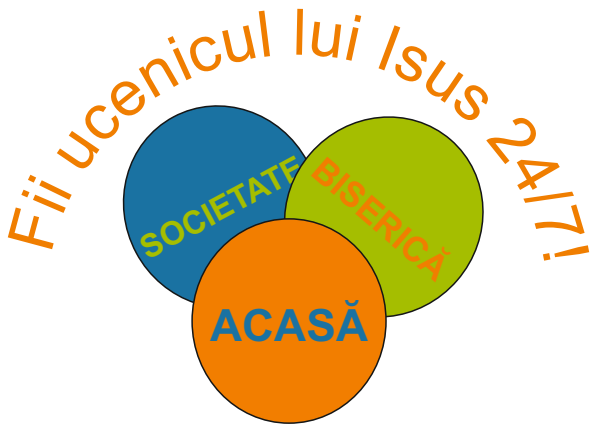

UCENICIZARE

TIT
AN

2019

Apoi (Isus) a zis tuturor:

*Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine,
să-și ia crucea în fiecare zi și să Mă urmeze. Luca 9:23*

Ucenicia în școala lui Isus este o ucenicie continuă 24/7.

ACASĂ ești ucenicul lui Isus.

LA BISERICĂ ești ucenicul lui Isus.

ÎN SOCIETATE ești ucenicul lui Isus.

Ucenicul lui Isus nu trebuie să uite niciodată că urmează un Învățător care a dus o cruce în spate. „Ajunge ucenicului să fie ca Învățătorul său... și dacă pomului verde i s-a făcut așa, ce i se va face celui uscat?” Dacă Învățătorul a dus crucea pe calea îngustă Dolorosa, și ucenicul este chemat să ducă crucea pe calea îngustă trasată de Mântuitorul lui. Ucenicul sau discipolul este prin definiție o persoană disciplinată, care practică în fiecare zi acele discipline spirituale, care îl ajută să se lepede de sine și să devină mai asemănător Învățătorului său, urmându-L în fiecare zi.

Crucea pe care ucenicul este chemat să o poarte în fiecare zi poate fi interpretată în mai multe feluri și poate avea diverse implicații practice. Ceea ce ne propunem prin acest curs de ucenicizare este să practicăm disciplinele spirituale, nu ca un scop în sine, ci ca un mijloc prin care să fim transformați de Dumnezeu în asemănarea Fiului Său. Crucea uceniei nu înseamnă în primul rând o asprime față de trup, ci mai ales a cultiva în viața creștină lucrarea Duhului: „dacă **prin Duhul** faceți să moară faptele trupului, veți trăi” (Romani 8:13).

Duhul ne ajută să omorâm faptele trupului disciplinându-ne în: studierea, înțelegerea și aplicarea Cuvântului, perseverarea în rugăciune, ucenicizarea 1:1 și evanghelizarea ca mod de viață.

...să-și ia crucea în fiecare zi și să Mă urmeze...

RUGĂCIUNEA

„Rugați-vă unii pentru alții...”

- Pentru membrii grupului
- Pentru alte cauze

UCENICIZAREA 1:1

EVANGHELIZAREA

„Mergând faceți ucenici...” prin:

- Mărturia vieții
- Mărturisirea cu gura, implicarea în misiune și evenimente evanghelistice

„Purtați-vă sarcinile unii altora...”

„Să veghem unii asupra altora, ca să ne îndemnăm la dragoste și la fapte bune...”

- Dragoste
- Disciplină

„...Să se țină de Cuvântul adevărat, care este potrivit cu învățătura...”

- Înțelegerea mesajului din Epistola către Tit(an)
- Aplicarea Cuvântului înțeles

CUVÂNTUL

LECȚIA 4

Tit 1:9-11a

ROAGĂ-TE! (acasă)

- Fii mulțumitor pentru că ai încheiat o lună de ucenicizare.
- Fii mulțumitor pentru ucenicul 1:1.
- Roagă-te pentru ceilalți ucenici din grupul tău pe nume.
- Cere perseverență și har în cele patru luni care au rămas.

STUDIAZĂ CUVÂNTUL! (acasă)

- Citește „învățătura sănătoasă” din Tit 1:6-16.
- Studiază Tit 1:9-11a cu ajutorul explicațiilor din acest ghid.
- Completează spațiile libere cu răspunsurile tale.
- Aplică ce ai înțeles și pregătește-te să povestești la grup.

„...să se țină de Cuvântul adevărat (demn de încredere),

care este potrivit cu învățătura,

pentru *ca să fie în stare*

să sfătuiască în învățătura sănătoasă și

să înfrunte pe potrivnici.

Pentru că,

sunt mulți

mai ales printre cei tăiați împrejur,

nesupuși,

flecari și

amăgitori,

căroră **trebuie să li se astupe gura.**”

Al treilea domeniu (după familie și caracter) în care prezbiterii trebuie să dea dovadă de vrednicie este relația cu Scripturile.

„să se țină de Cuvântul adevărat”

Să se țină de... (*antecho*) Expresia folosită de Pavel este formată din două cuvinte: „a se ține” și „împotriva”. Aceasta s-ar putea traduce literal prin: „să se țină strâns, să lupte împotriva forțelor care ar vrea să îl despartă de...”. Diavolul vrea să îi țină pe prezbiteri departe de sursa lor de putere și autoritate spirituală; dar nu doar pe prezbiteri, ci și pe tine. Imaginează-ți că tu ai Biblia în mână și cineva vrea să ți-o smulgă: el trage de ea, tu ții strâns de ea și te opui. Iată care este imaginea transmisă de Pavel prin această expresie.

Cine are interes ca tu să nu citești, să nu studiezi și să nu împlinești Biblia? De ce?

Care sunt forțele care te țin la distanță de Biblie și cum acționează?

Cum lupți să depășești piedicile care stau în calea ta când vrei să citești/studiezi Biblia?

Ce te ajută să te ții strâns de Cuvânt?

„Cuvântul demn de încredere” (*pistou*)

Cuvântul lui Dumnezeu este demn de încredere pentru că Dumnezeu care l-a rostit „nu poate să mintă” (Tit 1:2). Caracterul Lui este demn de încredere. El a dovedit că ce spune și împlinește. În contrast cu acest Cuvânt demn de încredere este învățătura bazată pe „porunci date de oameni, care se întorc de la adevăr” (Tit 1:14). Dacă Satana nu reușește să te țină departe de Biblie, va încerca să îți insuflă îndoială în ce privește caracterul ei demn de toată încrederea.

Ce s-a întâmplat imediat cu Eva după ce diavolul a reușit să îi strecoare îndoiala față de ce a zis Dumnezeu? (Vezi Geneza 3:1-6)

Cum i-ai răspunde unei persoane care ar contesta veridicitatea Bibliei?

Dă 3-5 exemple de situații în care Cuvântul lui Dumnezeu s-a împlinit în viața ta.

„care este potrivit cu învățătura”

Pavel face apel la învățătura transmisă de el prin predicarea evangheliei (1:3). La aceasta trebuie să se raporteze prezbiterii, nu la învățătura oamenilor, care se schimbă după cum le place unora sau altora să audă (vezi 2 Timotei 4:1-4).

Verifică predica de duminică cu „învățătura” Scripturilor (vezi iudeii din Berea, Fapte 17:10-11). Scrie ce ai descoperit.

Verifică predicile pe care le ascuți pe internet cu „învățătura” Scripturilor. Dă două exemple de predici (nu predicatori!), care nu sunt conforme cu „învățătura” Scripturilor.

„să fie în stare” (*dunatos*)

Termenul folosit de Pavel aici provine din rădăcina *dunamis*, de la care noi avem cuvântul „dinamită” și înseamnă „puternic”. Dacă vrem să vedem o dinamită în carne și oase, care îi învață pe frați și-i confruntă pe opozanți, acela este Apolo. Același cuvânt *dunatos* este folosit în Fapte 18:24, unde ni se spune că Apolo era „tare în Scripturi”. Aceeași imagine au în minte cei doi ucenici triști, care mergeau spre Emaus în ziua învierii. Ei vorbesc despre Isus și Îl caracterizează ca fiind „un proroc puternic în fapte și în cuvinte” (vezi Fapte 24:19). Prezbiterul trebuie să fie tare ancorat în Scripturi, puternic în trăire și predicare.

Ce poți face concret pentru a crește în cunoașterea Scripturilor?

Ce poți face concret pentru a crește în abilitatea de a mânui Cuvântul?

„să sfătuiască în învățătura sănătoasă și să înfrunte pe potrivnici.”

De ce trebuie să se țină strâns prezbiterii de Cuvântul demn de încredere? De ce să fie tari în Scripturi? Nu doar pentru hrana lor spirituală. Pavel menționează o dublă chemare a prezbiterilor:

1. Să fie în stare să-i învețe pe frați, să-i sfătuiască în învățătura evangheliei.
2. Să fie în stare să-i confrunte pe cei ce se opun evangheliei.

Prezbiterii trebuie să fie tari în Scripturi, să fie capabili să mânuiască Cuvântul, atât în scop didactic, cât și apologetic.

Care este diferența dintre folosirea Cuvântului pentru a-i învăța pe frați și pentru a-i înfrunta pe oponenții evangheliei? Dați exemple din slujirea lui Pavel.

Scrie 2-3 învățături biblice folositoare, pe care le-ai primit în anul 2019 de la cei care dau învățatură în Biserica „Harul”.

Scrie 2-3 argumente biblice cu care poți răspunde celor care se opun și azi evangheliei, care ne învață că Isus este singura cale de mântuire a omului păcătos.

De ce trebuie să așeze Tit prezbiteri în fiecare cetate? De ce aceștia trebuie să aibă familii puternice, un caracter ireproșabil și abilitatea de a proclama și apăra Cuvântul? *Pentru că sunt mulți... cărora trebuie să li se astupe gura.*

**Pentru că, (În adevăr)
sunt mulți**

mai ales printre cei tăiați împrejur,

nesupuși,
flecari și
amăgitori,

căroră **trebuie să li se astupe gura.**

„Pentru că sunt mulți...”

Strategia lui Pavel de a combate erezia este să proclame adevărul. Sunt mulți învățători amăgitori? Atunci să fie mai mulți prezbiteri care să învețe Cuvântul sănătos. Sunt mulți guralivi? Atunci să fie mai mulți care să-i reducă la tăcere.

Cine sunt acești guralivi?

„mai ales printre cei tăiați împrejur”

Pavel îi deconspiră identificându-i ca evrei, care nu pot renunța la iudaism. Aceștia sunt potrivnicii din Tit 1:9 pe care trebuie să-i înfrunte prezbiterii prin Cuvântul adevărat.

Cum îi caracterizează Pavel în trei cuvinte?

„nesupuși” (adjectivul folosit de Pavel înseamnă „rebel”, „răzvrătit”, „insubordonat”)

În contrast cu prezbiterii care trebuie să „se țină de Cuvântul adevărat”, acești învățători amăgitori nu se supun Cuvântului evangheliei și lui Hristos.

Cum îți dai seama că nu te supui Scripturilor?

Numește câteva domenii în care îți este greu să te subordonezi învățaturii Bibliei.

„flecari”

Ce ar putea însemna asta? Ca și în 1 Timotei 1:6 termenul „flecari” sau „flecării” înseamnă „vorbe goale”, „fără esență”. Învățătura lor era lipsită de consistență spirituală, ca o mâncare nehrănitore, fără vitamine sau, mai grav, nesănătoasă.

Numește câteva surse de învățătură nesănătoasă sau inconsistentă spiritual din vremea noastră.

Care este conținutul esențial care ar trebui să umple orice formă de învățătură, ca să nu fie simplă vorbărie goală?

Să veghem unii asupra altora în grupul de ucenicizare, iar dacă cineva se ține de vorbărie goală să îl avertizăm și să îl oprim.

„amăgitori”

Termenul folosit de Pavel aici este compus din două cuvinte: „minte” și „a înșela”; adică „a înșela la nivelul minții, a seduce, a amăgi, a genera iluzii”. Acest termen este folosit doar aici, în Tit 1:10, în tot Noul Testament. Acești amăgitori erau vânzători de iluzii periculoase, pentru că era în joc mântuirea și veșnicia oamenilor. Ce era de făcut? Pavel este foarte direct:

„trebuie să li se astupe gura”

Nu este prea dură expresia lui Pavel? De ce?

Ce ar putea însemna „să li astupe gura”?

Expresia folosită de Pavel aici este, de asemenea, unică în tot Noul Testament, nu mai apare în altă parte. „Stop gura” înseamnă să se facă liniște, să fie reduși la tăcere. Cum ar putea prezbiterii să îi reducă la tăcere pe învățătorii mincinoși?

Nu știm dacă este mai bine prin argumente scripturale sau prin demascare publică și disciplina bisericii sau poate prin ambele căi. Faptul că sunt identificați ca „cei tăiați împrejur” lasă să se înțeleagă că învățătura lor lega circumcizia iudaică de mântuire (vezi și 1 Timotei 1:4-10).

Identifică trei învățături greșite cu care sunt amăgiți azi mulți oameni.

Care este învățătura biblică despre mântuire?

Cum poate fi cineva mântuit?

Cum te poți verifica pe tine că nu te amăgești cu vorbărie goală?

De ce trebuie demascați și opriți cei care vin în biserică cu învățături nebiblice? De ce să nu-i lăsăm în pace?

CONTACTEAZĂ ucenicul 1:1

- Spune-i că te-ai rugat pentru el. Roagă-te înainte, ca să nu minți!
- Cere-i noi motive de rugăciune.
- Întreabă-l dacă și-a pregătit studiul și ce aplicații a găsit.

EVANGHELIZARE

Fii cel dintâi în fapte bune acasă. Trăiește Evanghelia!

LA SLUJBA PUBLICĂ DE DUMINICĂ DIMINEAȚA

- Vino la timp.
- Vino pregătit să te închini.
- Roagă-te cu pasiune.
- Cântă din toată inima.
- Ascultă cu atenție.
- Slujește-i pe frații tăi.

LA GRUPUL DE UCENICIZARE

- Vino la timp și cu consecvență.
- Vino pregătit să dai și să primești.
- Împărtășește motive de rugăciune.
- Roagă-te pentru ceilalți ucenici din grup.
- Participă la studiu, împărtășind aplicațiile pe care le-ai găsit.
- Slujește împreună cu ceilalți ucenici.
- Roagă-te și invită prieteni la grup pentru a auzi evanghelia.

LA ȘCOALĂ. LA SERVICIU. LA PIAȚĂ. ÎNTRE VECINI. ÎNTRE PRIETENI.

- Fii cel dintâi în fapte bune!
- Mărturisește despre credința ta prin fapte.
- Roagă-te pentru ocazii de a spune despre credința ta.
- Împărtășește evanghelia unei persoane în săptămâna aceasta.

LECȚIA 5

Tit 1:11b-13

ROAGĂ-TE! (acasă)

- Fii mulțumitor pentru că ai încheiat o lună de ucenicizare.
- Fii mulțumitor pentru ucenicul 1:1.
- Roagă-te pentru ceilalți ucenici din grupul tău pe nume.
- Cere perseverență și har în cele patru luni care au rămas.

STUDIAZĂ CUVÂNTUL! (acasă)

- Citește „învățătura sănătoasă” din Tit 1:6-16.
- Studiază Tit 1:11b-13 cu ajutorul explicațiilor din acest ghid.
- Completează spațiile libere cu răspunsurile tale.
- Aplică ce ai înțeles și pregătește-te să povestești la grup.

Ei
buiăcesc familii întregi,
învățând pe oameni,
pentru un câștig urât,
lucruri, pe care nu trebuie să le învețe.
Unul dintre ei, chiar proroc al lor, a zis:
„Cretanii sunt totdeauna
niște mincinoși,
niște fiare rele,
niște pânțece leneșe.”

Mărturia aceasta este adevărată.
De aceea muștră-i aspru,
ca să fie sănătoși în credință...

Dacă nu sunt demascați învățătorii amăgitori și dacă nu sunt corectate învățăturile greșite, influența lor va crește și va înăbuși adevărul. Pavel arată în pasajul de săptămâna aceasta influența lor, caracterul lor și cum pot fi opriți.

Ei buimăcesc familii întregi,

Pavel accentuează puterea de influență a acestor învățători amăgitori. Termenul „buiăcesc” traduce un cuvânt (format din două cuvinte, așa cum ne-am obișnuit deja!) care înseamnă „a răsturna, a întoarce invers, pe dos”. Termenul acesta mai este folosit doar de două ori în Noul Testament (vezi Ioan 2:15 și 2 Timotei 2:18). Cum reușeau să răstoarne credința multor familii întregi?

**„învățând pe oameni,
pentru un câștig urât,
lucruri pe care nu trebuie să le învețe.”**

Prin învățătură găunoasă reușeau să răstoarne învățătura sănătoasă a apostolilor. De aceea, Pavel vine cu strategia prezbiterilor „în stare să sfătuiască pe frați și să confrunte pe cei care se opun”. Mai mult decât atât, motivația lor nu era una spirituală, curată. Ei vindeau iluzii otrăvitoare și le vindeau pe bani grei.

Expresia „câștig urât” din 1:11 este aceeași cu „câștig mârșav” din 1:7, cu referire la prezbiteri, care nu trebuie să fie motivați de un astfel de câștig.

De ce crezi că învățăturile greșite prind mai repede decât învățătura biblică sănătoasă? (vezi 2 Timotei 4:3, 4)

Povestește grupului o situație în care credința ta a fost în pericol să fie răsturnată de o învățătură greșită.

De ce crezi că azi oamenii sunt gata să dea bani grei ca să audieze seminarii/conferințe care propagă vorbărie goală și idei nebiblice (despre bani, afaceri, religie, dezvoltare personală etc.)?

Influența acestor învățători și învățături era copleșitoare. Pe lângă puterea de seducție a lor, caracterul cretanilor favoriza și mai mult adoptarea acestor învățături.

Unul dintre ei, chiar proroc al lor, a zis:

Unii dintre Părinții Bisericii, ca Hrisostom, Augustin sau Clement din Alexandria, susțin că poetul citat de Pavel este un anume învățător cretan din secolul al VI-lea î.H., pe nume Epimenide din Knossos. Acesta se pare că era recunoscut de cretani ca fiind profet și făcător de miracole.

„**Cretanii sunt** totdeauna
niște **mincinoși**,
niște **fiare rele**,
niște **pântece leneșe**.”

Care sunt principalele carențe de caracter ale cretanilor menționate de acest poet citat de Pavel?

„niște **mincinoși**”

Generalizările știm că nu sunt sănătoase și nici adevărate întru totul. Stereotipurile etnice sau de orice altă natură nu sunt sănătoase. Există și astăzi prejudecăți față de diverse categorii de persoane.

**Dați exemple de prejudecăți față de anumite categorii de oameni.
Toți românii sunt...**

Toți italienii sunt...

Toți moldovenii sunt...

Toți tinerii sunt...

Toți bătrânii sunt...

Ce părere ai despre afirmația: „Toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.”? Este o generalizare nesănătoasă ca cele de mai sus, o prejudecată, un stereotip religios? Sau un adevăr universal? Argumentează.

Numește trei adevăruri universale, valabile pentru toți oamenii, lăsate de Creator în lumea noastră.

În ce-i privește pe cretani, se pare că erau renumiți printre greci pentru minciună, fiindcă aceștia au inventat verbul grecesc pentru „a minți” (*kretizo*) și substantivul pentru „falsificare” (*kretismos*), care au în rădăcină particula *kret* de la *Krete* (Creta). Fiind mincinoși, cretanii nu erau demni de încredere; spre deosebire de Dumnezeu („care nu poate să mintă” 1:2) și de „Cuvântul adevărat” (1:9), care este demn de încredere.

Dă exemple de minciuni subtile pe care le folosește tatăl minciunii astăzi.

Dă un exemplu din viața ta în care ai mințit.

Cum poate scăpa cineva de minciună?

„niște fiare rele”

Chiar Epimenide se pare că glumea pe seama cretanilor spunând că „absența fiarelor sălbatice de pe insulă este compensată de oamenii care o locuiesc”. El îi numește pe cretani animale periculoase subliniind răutatea viscerală, violența necontrolată. Răutatea lor feroce este în contrast cu cerința pentru prezbiteri de a fi „iubitor de bine” și cu „faptele bune”, care le sunt cerute creștinilor.

Cu ce animale/păsări îi aseamănă Mântuitorul pe ucenicii Lui? Caută textele biblice.

Ce trăsături de caracter au aceste animale/păsari pe care ar trebui să le aibă și ucenicii?

Dacă cei care te cunosc te-ar asemăna cu un animal, care crezi că ar fi acela? De ce?

„niște **pântece leneșe**”

Această expresie subliniază lăcomia și trândăvia în același timp. Lăcomia este menționată de Pavel atât ca avertisment pentru prezbiteri (1:7), cât și ca demascare a învățătorilor falși (1:11).

Ce legătură este între lenevie și lăcomie?

Cu care dintre acestea două ai tu probleme mai mari: cu lăcomia sau cu lenevia?

Cere ajutor Domnului, dar și ucenicului 1:1, pentru a scăpa de lenevie/lăcomie.

Citându-l pe poetul lor, Pavel îi pune în încurcătură pe cretani. Dacă îl contrazic pe Pavel își reneagă propriul profet. Dacă sunt de acord cu Pavel, atunci recunosc că au o problemă cu caracterul lor.

Mărturia aceasta este adevărată.

Pavel simte nevoia să confirme pentru Tit că Epimenide are dreptate în ce-i privește pe cretani. Probabil că Pavel s-a lovit în misiunea lui din Creta și de minciunile lor și de ferocitatea lor și de lăcomia sau lenevia lor. Contextul social influențează Biserica. (vezi problemele corintenilor din 1 Corinteni sau cele șapte biserici din Apocalipsa 2 și 3)

Cum a influențat contextul canaanit păgân viața israeliților din Vechiul Testament? Dați exemple biblice.

Ce i-a ajutat pe Iosif sau pe Daniel să reziste influenței păgâne din Egipt, respectiv Babilon?

Contextul social în care se dezvoltă biserica din Creta era marcat de aceste vicii: minciună, răutate și trândăvie. Există riscul ca acest mediu să pătrundă și în biserică, pentru că biserica nu este impermeabilă în raport cu societatea și cultura în care trăiește.

Are evanghelia puterea de a transforma specificul creștinilor dintr-o anumită cultură? Dați exemple.

Cum se spune că sunt românii, în general? Dar bucureștenii?

În ce fel societatea de azi și cultura în care trăim influențează biserica contemporană din București? Dați exemple.

„De aceea muștră-i aspru,
ca să fie **sănătoși în credință...**”

Pavel îi dă lui Tit și remediul: *Muștră-i aspru!* Pe cine? Pe învățătorii falși sau pe ucenicii lui Hristos sau și pe unii și pe alții? Cu cât mai mare este influența societății asupra Bisericii, cu atât mai intensă trebuie să fie disciplina, ca să i te poți împotrivi.

Scopul biblic al muștrării și al disciplinării este sănătatea spirituală, „să fie sănătoși în credință”. Muștrarea nu trebuie să aibă ca scop umilirea, ci îndreptarea lor.

Cum pot creștinii să rămână sănătoși în credință într-o societate bolnavă?

Cum reacționezi de obicei când ești muștrat? De ce?

Citește Evrei 12:4-17. Scrie ce înveți despre mustare și disciplinare. (unde citești cuvântul „pedeapsă” originalul grecesc folosește termenul *paideia*. Acest termen înseamnă „disciplină, educație”, de unde noi avem „disciplinare”, care implică și pedeapsă, dar e mult mai mult decât atât; *paideia* se referă la tot procesul de educare a unui copil.)

Dă un exemplu din viața ta când ai fost muștrat/disciplinat și ți-a prins bine.

CONTACTEAZĂ ucenicul 1:1

- Spune-i că te-ai rugat pentru el. Roagă-te înainte, ca să nu minți!
- Cere-i noi motive de rugăciune.
- Întreabă-l dacă și-a pregătit studiul și ce aplicații a găsit.

EVANGHELIZARE

Fii cel dintâi în fapte bune acasă. Trăiește Evanghelia!

LA SLUJBA PUBLICĂ DE DUMINICĂ DIMINEAȚA

- Vino la timp.
- Vino pregătit să te închini.
- Roagă-te cu pasiune.
- Cântă din toată inima.
- Ascultă cu atenție.
- Slujește-i pe frații tăi.

LA GRUPUL DE UCENICIZARE

- Vino la timp și cu consecvență.
- Vino pregătit să dai și să primești.
- Împărtășește motive de rugăciune.
- Roagă-te pentru ceilalți ucenici din grup.
- Participă la studiu, împărtășind aplicațiile pe care le-ai găsit.
- Slujește împreună cu ceilalți ucenici.
- Roagă-te și invită prieteni la grup pentru a auzi evanghelia.

LA ȘCOALĂ. LA SERVICIU. LA PIAȚĂ. ÎNTRE VECINI. ÎNTRE PRIETENI.

- Fii cel dintâi în fapte bune!
- Mărturisește despre credința ta prin fapte.
- Roagă-te pentru ocazii de a spune despre credința ta.
- Împărtășește evanghelia unei persoane în săptămâna aceasta.

LECȚIA 6

Tit 1:14-16

ROAGĂ-TE! (acasă)

- Fii mulțumitor pentru că ai încheiat o lună de ucenicizare.
- Fii mulțumitor pentru ucenicul 1:1.
- Roagă-te pentru ceilalți ucenici din grupul tău pe nume.
- Cere perseverență și har în cele patru luni care au rămas.

STUDIAZĂ CUVÂNTUL! (acasă)

- Citește „învățătura sănătoasă” din Tit 1:6-16.
- Studiază Tit 1:14-16 cu ajutorul explicațiilor din acest ghid.
- Completează spațiile libere cu răspunsurile tale.
- Aplică ce ai înțeles și pregătește-te să povestești la grup.

„...și să nu se țină

de basme evreiești și

de porunci date de oameni

care se întorc de la adevăr.”

Totul este curat

pentru cei curați;

dar

pentru cei necurați și necredincioși,

nimic nu este curat:

până și mintea și cugetul le sunt spurcate.

Ei

se laudă că cunosc pe Dumnezeu,

dar cu *faptele* **Îl tăgăduiesc,**

căci sunt o **scârbă:**

nesupuși și

netrebnici

pentru orice *faptă bună.*”

După ce le demască identitatea (evrei circumciși), caracterul (mincinoși, leneși, răutăcioși), motivația (câștig urât) și influența (buimăcesc familii întregi), Pavel identifică trei erori principale în învățătura și practica acestor amăgitori.

Prima eroare. Se țin de porunci omenești (1:14) și nu de Cuvântul adevărat (1:9).

Ucenicii nu trebuie să se conformeze unor porunci omenești, date de oameni „care se întorc de la adevăr”. Observați contrastul dintre: „să se țină de Cuvântul adevărat...” (1:9) și „să nu se țină de basme evreiești și porunci date de oameni...” (1:14).

„...și să nu se țină
de basme evreiești și
de porunci date de oameni
care se întorc de la adevăr.”

Acești evrei amăgitori învățau povești evreiești (*mituri* este cuvântul original, care se referă și la tradiții), porunci omenești și pretindeau că păzirea acestora îi face pe oameni plăcuți lui Dumnezeu. În același timp, ei întorceau spatele adevărului evangheliei și Îl respingeau pe Hristos. Isus este adevărul prin care suntem mântuiți. Nicio altă învățătură omenească nu poate să ne mântuiască.

Dă exemple de învățături de azi care se bazează pe povestiri evreiești sau orientale, dar care nu sunt în acord cu revelația din Noul Testament.

Dă exemple de porunci omenești pe care le păzesc unii oameni și cred că acestea îi apropie de Dumnezeu.

Identifică în viața ta o situație în care ai ales să ascuți mai mult de oameni decât de Dumnezeu. De ce crezi că ai acționat așa?

A doua eroare. Accentul pe puritatea rituală exterioară și nu pe puritatea spirituală interioară (1:15).

„**Totul este curat**

pentru cei curați;

dar

pentru cei necurați și necredincioși,

nimic nu este curat:

până și mintea și cugetul le sunt spurcate.”

Ce este curat și ce este necurat? Ce este permis și ce este interzis? Aceste întrebări se refereau la aspecte ceremoniale și erau specifice fariseilor. Mântuitorul îi mustră însă pentru această ipocrizie care e preocupată de exterior și nu de interior. El spune: „Ferice de cei cu **inima curată**.” (Matei 5:8). Fariseii ziceau: „De ce mănâncă ucenicii cu **mâinile necurate**?” (Marcu 7:2)

Citește Marcu 7:1-23 și scrie mai jos pe două coloane care sunt învățăturile oamenilor care vizează puritatea exterioară, rituală și pe altă coloană învățăturile lui Isus care se referă la curăția inimii, o curăție morală și spirituală.

În ce fel crezi că putem cădea și noi în aceeași eroare azi în biserică? Dă exemple.

Cum te poți amăgi și azi că tu ești bine primit de Dumnezeu, pentru că faci doar niște ritualuri exterioare? Dă câteva exemple.

Cum te poți asigura că ai inima curată și că ești primit de Dumnezeu?

A treia eroare. Dihotomia dintre crez și conduită. Una spun și alta fac. Trăirea le contrazice predicarea.

Ei

se laudă că cunosc pe Dumnezeu,

dar cu *faptele* **Îl tăgăduiesc,**

Această duplicitate era, de asemenea, specifică fariseilor (vezi Marcu 7:6). Faptele contrazic vorbele. O astfel de învățătură este, de fapt, ritual fără viață, formă fără esență, evlavie fără putere, credință fără fapte.

Analyzează-ți viața spirituală și identifică situații în care credința ta nu e confirmată de fapte. Pocăiește-te și fă fapte vrednice de pocăință.

Săptămâna aceasta încearcă să nu te lauzi prin vorbe că tu Îl cunoști pe Dumnezeu, ci s-o dovedești prin fapte bune acasă, la școală, serviciu etc.

Sunt trei teste prin care poți verifica orice sistem religios sau învățătură:

1. Originea învățăturii: este divină sau umană, revelație divină sau tradiție omenească?
2. Esenta învățăturii: este spirituală interioară sau rituală exterioară?
3. Rezultatul învățăturii: este o viață transformată sau un simplu crez și atât?

Trece învățătura și practica vieții tale de credință prin testele de mai sus. Ce concluzii ai tras?

Scrie trei ajustări pe care ar trebui să le faci în urma testului de mai sus.

**căci sunt o scârbă:
nesupuși și
netrebnici
pentru orice faptă bună.**

Ipocrizia îi repugnă lui Dumnezeu, pentru că înaintea Lui totul este gol și descoperit (Evrei 4:13). Atunci când una zici și alta faci ești o urâciune înaintea lui Dumnezeu. O astfel de credință contrazisă de fapte este moartă, dezagustătoare, vrednică de dispreț.

Pavel reia termenul „nesupuși” sau „neascultători” menționat și cu referire la copiii prezbiterilor (1:6) și în caracterizarea învățătorilor falși (1:10).

Neascultarea de evanghelie, de Cuvântul adevărat, îi face incapabili „pentru orice faptă bună”. Puterea care ne transformă gândirea și trăirea este Adevărul evangheliei.

Recapitulează aplicațiile discutate.

Scrie un adevăr care ți-a plăcut în mod deosebit.

Scrie un adevăr pe care l-ai aplicat în aceste săptămâni de ucenicizare.

Fii pregătit pentru ce urmează: sfaturile lui Dumnezeu pentru familia ta!

CONTACTEAZĂ ucenicul 1:1

- Spune-i că te-ai rugat pentru el. Roagă-te înainte, ca să nu minți!
- Cere-i noi motive de rugăciune.
- Întreabă-l dacă și-a pregătit studiul și ce aplicații a găsit.

EVANGHELIZARE

Fii cel dintâi în fapte bune acasă. Trăiește Evanghelia!

LA SLUJBA PUBLICĂ DE DUMINICĂ DIMINEAȚA

- Vino la timp.
- Vino pregătit să te închini.
- Roagă-te cu pasiune.
- Cântă din toată inima.
- Ascultă cu atenție.
- Slujește-i pe frații tăi.

LA GRUPUL DE UCENICIZARE

- Vino la timp și cu consecvență.
- Vino pregătit să dai și să primești.
- Împărtășește motive de rugăciune.
- Roagă-te pentru ceilalți ucenici din grup.
- Participă la studiu, împărtășind aplicațiile pe care le-ai găsit.
- Slujește împreună cu ceilalți ucenici.
- Roagă-te și invită prieteni la grup pentru a auzi evanghelia.

LA ȘCOALĂ. LA SERVICIU. LA PIAȚĂ. ÎNȚRE VECINI. ÎNȚRE PRIETENI.

- Fii cel dintâi în fapte bune!
- Mărturisește despre credința ta prin fapte.
- Roagă-te pentru ocazii de a spune despre credința ta.
- Împărtășește evanghelia unei persoane în săptămâna aceasta.

LECȚIA 7

Tit 2:1-2

ROAGĂ-TE! (acasă)

- Fii mulțumitor pentru că ai încheiat două luni de ucenicizare.
- Fii mulțumitor pentru ucenicul 1:1.
- Roagă-te pentru ceilalți ucenici din grupul tău pe nume.
- Cere perseverență și har în cele trei luni care au mai rămas.

STUDIAZĂ CUVÂNTUL! (acasă)

- Citește „învățătura sănătoasă” din Tit 1:16-2:10.
- Studiază Tit 2:1-2 cu ajutorul explicațiilor din acest ghid.
- Completează spațiile libere cu răspunsurile tale.
- Aplică ce ai înțeles și pregătește-te să povestești la grup.

„Tu însă

vorbește lucruri

care se potrivesc cu **învățătura sănătoasă**.

Spune că

cei bătrâni

trebuie să fie

treji,

vrednici de cinste

cumpătați

sănătoși

în credință,

în dragoste,

în răbdare.”

În capitolul 1, Pavel îl învață pe Tit **cum** să rânduiască prezbiteri în fiecare biserică (dacă este cineva...) și **de ce** (din cauza aceluia care propagau învățături false, nebiblice).

În capitolul 2, Pavel se întoarce dinspre biserică spre familie. Acei învățători străini „bui măcesc familii întregi”, zice Pavel. Dacă familiile sunt buimăcite, biserica va fi la fel. De aceea, este foarte important să înțelegem cum ar trebui să armonizăm în familie credința noastră cu conduita noastră. Dacă afirm la biserică o credință biblică, asta trebuie să se vadă și acasă într-un comportament demn de Hristos.

Calea aleasă de Dumnezeu ca să ne ajute în acest demers de a armoniza crezul cu comportamentul este „învățătura sănătoasă”. Această învățătură sănătoasă din capitolul 2 ne spune **cum** să ne purtăm în familie ca adevărați creștini (2:1-10), dar și **de ce** (2:11-15).

Pavel începe acest capitol cu un contrast:

„**Tu însă**”

Contrastul este între „ei” (1:16) și „tu” (2:1). Ei vorbesc vorbe goale, flecării, învățând pe oameni lucruri pe care nu trebuie să le învețe; **tu însă** vorbește lucruri conforme cu învățătura sănătoasă. Ei vorbesc, vorbește și tu!

„**vorbește lucruri**

care se potrivesc cu **învățătura sănătoasă**.”

Există o învățătură sănătoasă care ne dă viață spirituală, dar și o învățătură bolnavă, care ne ucide spiritual (vezi 1 Timotei 6:4; 2 Timotei 2:17).

Expresia lui Pavel „care se potrivesc cu” înseamnă și „care derivă din”. Tit trebuie să proclame adevărul evangheliei, dar și alte adevăruri sau implicații care derivă din evanghelia lui Hristos. Tit trebuie să predice și implicațiile practice ale evangheliei, nu doar partea teologică.

„**Spune că...**”

De ce crezi că Pavel îi repetă lui Tit: vorbește, spune, învață, muștră...?

Într-o lume a imaginii, crezi că mai are efect cuvântul spus/scris? De ce?

Cum îți este mai ușor să primești cuvântul de învățătură: citindu-l sau ascultându-l? De ce?

Sunt șase categorii de persoane cărora le transmite implicațiile practice ale învățaturii sănătoase.

Prima categorie: cei bătrâni

„cei bătrâni trebuie să fie”

Pavel începe cu „cei bătrâni”, pentru că ei aveau cea mai mare autoritate în familia antică. Ei erau patriarhii.

Caută pasaje biblice care subliniază cinstea pe care trebuia să o dea poporul celor bătrâni.

Perii albi erau mărturia experienței de viață, care nu putea fi înlocuită de nimic altceva, mărturia umblării cu Dumnezeu, a credincioșiei de-o viață. Bătrânii poporului aveau rolul conducător.

De ce crezi că Pavel începe cu ei și nu cu cei tineri?

Dacă ai până în 65 de ani, gândește-te la o persoană vârstnică și transmite-i o încurajare.

În ciuda experienței lor de viață, cei vârstnici au și ei nevoie de sfătuire și încurajare. Vârsta aduce cu sine nu doar experiența vieții și (uneori) înțelepciunea, ci și slăbiciune, temeri, nesiguranță, irascibilitate, boli, singurătate, dezamăgire etc. (vezi Eclesiastul 12:1-8).

În ciuda tuturor neputințelor bătrâneții, Pavel spune că „cei bătrâni **trebuie să fie...**”. Este un imperativ, o nevoie, ca cei vârstnici să fie modele pentru cei mai tineri.

Ce ar trebui să vadă tinerii privind la cei bătrâni? Două lucruri clare: demnitate și maturitate.

Demnitatea de la sfârșitul unei vieți se verifică prin: minte clară, mărturie bună, autocontrol.

„treji”

Termenul folosit de Pavel înseamnă „minte vigilentă, neintoxicată de vin, discernământ”.

Roagă-te și cere-I Domnului o minte lucidă până la capăt. Asta îți conferă demnitate la orice vârstă.

Cum crezi că ne putem păstra mintea trează, clară?

Ce ar trebui să facem în acest sens?

Ce ar trebui să nu facem, ca să prevenim?

„vrednici de cinste”

Există cinstea pe care copiii și tinerii o datorează părinților și bunicilor, dar există și un respect câștigat prin exemplul personal. Așa numita prăpastie dintre generații este străină de învățătura Bibliei. Biserica ar trebui să experimenteze unitatea dincolo de orice barieră, inclusiv cea de vârstă.

Cum credeți că se poate câștiga respectul celor mai tineri?

Dacă ești copil sau tânăr dovedește săptămâna aceasta respect pentru persoane vârstnice. Dă câteva exemple de situații în care poți face asta.

„cumpătați”

Cumpătarea este un concept-cheie în scrisoarea adresată lui Tit. Aceasta este recomandată multor categorii din biserică. Prezbiterii trebuie să dovedească cumpătarea; la fel bărbații și femeile în vârstă, tinerii și toți cei care spun că au experimentat harul lui Dumnezeu (1:8, 2, 5, 5, 12). Termenul se referă întâi la cumpătare în gândire, la judecată echilibrată.

În ce domeniu crezi că nu ești cumpătat în judecățile tale?

Cine îți poate echilibra gândirea și cum?

Pe lângă demnitate, Pavel îi sfătuiește prin Tit pe cei bătrâni să dea dovadă de **maturitate**. Maturitatea este dobândită sau nu pe parcursul vieții în funcție de „sănătatea” sufletească.

„sănătoși în...”

Termenul „sănătoși” provine de la același cuvânt de unde noi avem cuvântul „igienă”. Dacă toată viața ne facem igiena sufletului prin mărturisirea păcatelor, pocăință sinceră, hrană consistentă, atunci ne maturizăm sănătos.

Maturitatea este de așteptat să se regăsească la cei vârstnici în cel puțin trei domenii:

„credință” (*pistei*)

La sfârșitul unei vieți trăite cu Dumnezeu ar trebui să se vadă o maturizare a credinței. Este încrederea în Dumnezeu mai puternică ca oricând?

Adolescenții și tinerii se întreabă: „Oare merită să fiu credincios?” Tinerii au nevoie să îi audă pe cei vârstnici spunând: „A meritat să mă încred în Dumnezeu toată viața!”

Dacă ați trăit cu încredere în Dumnezeu mai mulți ani și ați ajuns la bătrânețe, căutați pe cineva mai tânăr și onorați-L pe Dumnezeu înaintea lui spunând cu toată convingerea: „A meritat să trăiesc viața încrezându-mă în Dumnezeu. Nu regret nicio secundă!” Asigurați-vă că e adevărat ce spuneți și credeți asta din toată inima.

Dacă ești tânăr, mergi la o persoană vârstnică, credincioasă de mai mulți ani, și întreabă cu respect: „A meritat să ascultați de Dumnezeu până la vârsta

aceasta? De ce?” Mulțumește pentru răspuns și urmează exemplele bune.

„dragoste” (agape)

Nu doar credința ar trebui să se maturizeze de-a lungul anilor, ci și dragostea. Dacă credința are de-a face cu încrederea în Dumnezeu, dragostea are de-a face cu slujirea semenilor.

Caută versete în Noul Testament care ne învață că dragostea noastră trebuie să crească.

Cum se vede dacă dragostea ta a crescut sau nu?

Cum poate crește calitativ și cantitativ dragostea ta pentru semenii tăi?

Slujește-i din dragoste săptămâna aceasta pe cei mai vârstnici decât tine.

„răbdare” (hupomone)

Vârstnicii sunt trecuți prin încercările vieții. Încercarea lucrează răbdare. Deci pentru că au trecut prin mai multe încercări vârstnicii ar trebui să aibă o răbdare mai mare, mai matură. Răbdarea însă nu este legată doar de încercările trecute, ci și de așteptările viitoare. Cei bătrâni au învățat să aștepte făgăduințele lui Dumnezeu și asta le-a dezvoltat răbdarea.

Caută versete biblice care fac o legătură între răbdare și încercare sau necaz.

Caută versete biblice care fac o legătură între răbdare și așteptare sau nădejde.

Dă 2-3 exemple de încercări prin care Dumnezeu a lucrat la răbdarea ta.

Dă 2-3 exemple de promisiuni pe care ai învățat să le aștepti și s-au împlinit.

CONTACTEAZĂ ucenicul 1:1

- Spune-i că te-ai rugat pentru el. Roagă-te înainte, ca să nu minți!
- Cere-i noi motive de rugăciune.
- Întreabă-l dacă și-a pregătit studiul și ce aplicații a găsit.

EVANGHELIZARE

Fii cel dintâi în fapte bune acasă. Trăiește Evanghelia!

LA SLUJBA PUBLICĂ DE DUMINICĂ DIMINEAȚA

- Vino la timp.
- Vino pregătit să te închini.
- Roagă-te cu pasiune.
- Cântă din toată inima.
- Ascultă cu atenție.
- Slujește-i pe frații tăi.

LA GRUPUL DE UCENICIZARE

- Vino la timp și cu consecvență.
- Vino pregătit să dai și să primești.
- Împărtășește motive de rugăciune.
- Roagă-te pentru ceilalți ucenici din grup.
- Participă la studiu, împărtășind aplicațiile pe care le-ai găsit.
- Slujește împreună cu ceilalți ucenici.
- Roagă-te și invită prieteni la grup pentru a auzi evanghelia.

LA ȘCOALĂ. LA SERVICIU. LA PIAȚĂ. ÎNTRE VECINI. ÎNTRE PRIETENI.

- Fii cel dintâi în fapte bune!
- Mărturisește despre credința ta prin fapte.
- Roagă-te pentru ocazii de a spune despre credința ta.
- Împărtășește evanghelia unei persoane în săptămâna aceasta.

